

Cuprins

Abrevieri	17
Cuvânt-înainte	19

Capitolul I

Principiul autonomiei cultelor religioase	23
--	-----------

Secțiunea 1

<i>Aspecte generale .....</i>	<i>23</i>
-------------------------------	-----------

1. Cerere de anulare a actelor unui cult religios referitoare la alegerea conducătorului acestuia. Inadmisibilitate
Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 1916 din 14 mai 2018 23
2. Cerere de obligare a unei structuri a unui cult religios de a delega un preot care să asigure servicii religioase într-un cimitir privat. Respingere
Curtea de Apel Ploiești, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 2281 din 22 septembrie 2015 29
3. Capacitatea juridică de drept administrativ a unui cult religios, în raporturile cu membrii săi. Contestarea refuzului nejustificat de a comunica unui membru un raport de control financiar intern. Analiza sesizării prin raportare la prevederile statutare
Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 466 din 23 februarie 2016 37
4. Condiționarea exercitării dreptului de asociere a clericilor de „binecuvântarea chiriarhului locului”. Legalitatea art. 123 alin. (8) din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, recunoscut prin H.G. nr. 53/2008
Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 6356 din 26 septembrie 2013 42

5. Cerere de suspendare a oricăror acte de judecată ale unei instituții religioase în cauzele care îl au ca acuzat pe reclamant. Problema competenței generale a instanțelor judecătorești <i>Curtea de Apel Craiova, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 27 din 23 august 2016.....</i>	52
6. Cerere de furnizare a unor informații de interes public unei instanțe disciplinare canonice aparținând unui cult religios. Lipsa capacității de drept administrativ <i>Curtea de Apel Craiova, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 1153 din 10 aprilie 2017 .....</i>	56
7. Contestarea unor sancțiuni canonice aplicate de un cult religios unor mireni. Necompetența generală a instanțelor judecătorești <i>Curtea de Apel Galați, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 474 din 24 martie 2016 .....</i>	62
8. Cerere adresată poliției pentru a permite accesul unui membru al cultului în incinta bisericii, după ce i s-a interzis aceasta întrucât a criticat desemnarea pastorului interimar <i>Curtea de Apel Suceava, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 1046 din 11 februarie 2013 .....</i>	70
9. Discriminarea unui cult religios prin neaprobarea planului urbanistic de detaliu pentru construirea unei biserici și a unei case parohiale <i>Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 869 din 21 februarie 2014.....</i>	74
<i>Secțiunea a 2-a</i>	
<i>Constituirea asociațiilor religioase .....</i>	79
1. Inserarea în denumirea unei asociații religioase a termenilor „Biserica”, „Creștină” și „Ortodoxă”, din perspectiva caracterului distinctiv. Aderarea prin acte adiționale a unor membri fondatori <i>Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 3965 din 11 decembrie 2017.....</i>	79
2. Termenul de depunere a proiectului de statut de către cultele religioase, în vederea recunoașterii. Inserarea în statut a unei prevederi normative speciale referitoare la dobândirea proprietății <i>Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 1535 din 2 aprilie 2015 .....</i>	85

3. Constituirea unei asociații religioase. Act constitutiv care nu cuprinde datele de identificare și semnăturile celor cel puțin 300 de membri fondatori
Judecătoria Constanța, încheierea nr. 10097 din 16 iunie 2017..... 90

Secțiunea a 3-a

- Acordul pentru predarea Religiei.....* 96
1. Retragera de către un cult religioas a acordului necesar pentru predarea Religiei într-o instituție de învățământ preuniversitar. Încetarea contractului individual de muncă. Efectele continuării activității după data retragerii acordului
Curtea de Apel Constanța, Secția I civilă, decizia nr. 441/CM din 30 septembrie 2015 96
2. Încetarea de drept a contractului individual de muncă al profesorului de Religie din învățământul preuniversitar, ca urmare a retragerii acordului de predare a acestei materii care fusese acordat anterior intrării în vigoare a Legii nr. 489/2006
Curtea de Apel București, Secția a VII-a privind conflicte de muncă și asigurări sociale, decizia nr. 4327 din 14 septembrie 2017 104
3. Retragera acordului pentru predarea Religiei. Nelegalitatea și netemeinicia concedierii pentru necorespondere profesională
Curtea de Apel București, Secția a VII-a privind conflicte de muncă și asigurări sociale, decizia nr. 4322 din 20 septembrie 2016) 111
4. Încetarea contractului individual de muncă al profesorului de Religie. Contestarea, împreună cu decizia unității de învățământ, a actului prin care cultul religios a retras profesorului acordul pentru predarea Religiei. Necompetența generală a instanțelor judecătorești
Curtea de Apel Suceava, Secția I civilă, decizia nr. 500 din 21 iunie 2017..... 122
5. Obligarea unui organ al unui cult religios la eliberarea acordului pentru predarea Religiei
Curtea de Apel Cluj, Secția a III-a de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 7356 din 20 iunie 2013)..... 141

Capitolul II**Bunurile organizațiilor religioase .....145***Secțiunea 1**Regimul juridic al bunurilor sacre și al celor asimilate acestora 145*

1. Sursa caracterului inalienabil în condițiile statutului, imprescriptibil și inesizabil al bunurilor sacre și al celor asimilate acestora, potrivit statutului. Comparație cu regimul bunurilor aflate în proprietate publică

Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 360 din 12 februarie 2016.....145

2. Sfințirea unui lăcaș de cult și chestiunea dobândirii proprietății asupra acestuia. Distanța dintre chestiunea legalității statutului canonic și problema proprietății asupra bisericilor parohiale

Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 2674 din 6 iunie 2014.....151

3. Efectele sfințirii unui lăcaș de cult sub imperiul art. 177 din Statutul Bisericii Ortodoxe Române aprobat prin Decretul nr. 233/1949. Ordonarea temporală a declarării caracterului sacru al bunului în raport cu momentul dobândirii proprietății

Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția I civilă, decizia nr. 949 din 6 iunie 2017) 160

4. Dobândirea dreptului de proprietate asupra unui lăcaș de cult creștin-ortodox prin tradițiune, intervenită cu ocazia sfințirii

Curtea de Apel Constanța, Secția I civilă, decizia nr. 110/C din 12 octombrie 2015 172

5. Donația unui imobil făcută de o societate către o parte componentă a unui cult religios. Inaplicabilitatea principiului specialității capacității de folosință a societății

Curtea de Apel Timișoara, Secția I civilă, decizia nr. 1790/A din 27 noiembrie 2014 185

6. Dobândirea proprietății asupra unui cimitir, ca urmare a împlinirii termenului de prescripție achizitivă anterior intrării în vigoare a Legii nr. 213/1998

Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția I civilă, decizia nr. 2722 din 27 noiembrie 2015 191

7. Inaplicabilitatea regimului proprietății publice în cazul cimitirelor confesionale
Curtea de Apel Brașov, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 929/R din 26 februarie 2013 198
8. Uzucapiune și accesiune constatate în beneficiul unei părți componente a unui cult religios. Stabilirea calității procesuale pasive a unității administrativ-teritoriale potrivit Legii nr. 455/2006
Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția I civilă, decizia nr. 1251 din 20 septembrie 2017) 202
9. Evacuarea preotului din casa parohială ca urmare a pierderii calității de a mai oficia orice lucrare sacră. Legitimarea procesuală activă a Episcopiei în virtutea calității de locator, a accesorialității contractului de locațiune în raport cu cel de muncă și a destinației speciale a locuinței. Aplicarea regimului locuinței de serviciu
Curtea de Apel București, Secția a IV-a civilă, decizia nr. 2167/R din 13 decembrie 2013..... 213

Secțiunea a 2-a

- Dreptul de proprietate al cultelor în contextul măsurilor reparatorii*..... 220
1. Bunuri mobile de cult preluate de stat fără titlu. Sfera bunurilor supuse secularizării averilor mănăstirești prin Legea din 1863
Curtea de Apel București, Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie, decizia nr. 619 din 28 iunie 2016..... 220
2. Nelegalitatea restituirii în natură, în baza Legii nr. 10/2001, a unui teren situat în curtea unui edificiu de cult
Curtea de Apel București, Secția a IV-a civilă, decizia nr. 532/R din 5 mai 2015 237
3. Revendicarea unui lăcaș de cult fost greco-catolic. Bunurile bisericii aparțin instituției, iar nu comunității de credincioși
Curtea de Apel Timișoara, Secția I civilă, decizia nr. 72/A din 9 mai 2013 242
4. Cerere de retrocedare a unui lăcaș de cult fost greco-catolic, aflat în stăpânirea unei mănăstiri ortodoxe înființate în 1991
Curtea de Apel Oradea, Secția I civilă, decizia nr. 793/A din 5 octombrie 2016 266

5. Revendicarea unui lăcaș de cult fost greco-catolic de către Episcopie, în calitate de reprezentant al unei parohii care nu a fost constituită, în localitate neexistând niciun credincios greco-catolic
Curtea de Apel Alba Iulia, Secția I civilă, decizia nr. 114 din 13 februarie 2018.....280
6. Biserică fostă greco-catolică rămasă în proprietatea Bisericii Ortodoxe Române în baza Decretului-Lege nr. 126/1990. Respingerea acțiunii pentru folosința partajată a bisericii
Curtea de Apel Cluj, Secția I civilă, decizia nr. 25/A din 20 februarie 2018).....300

Capitolul III

Raporturile de muncă în cadrul organizațiilor religioase 309

Secțiunea 1

Natura juridică a raporturilor dintre cultele religioase

și personalul clerical.....309

1. Competența generală a instanțelor judecătorești de a soluționa cauzele având ca obiect executarea obligațiilor decurgând din raporturile de muncă ale personalului clerical, altele decât în materie disciplinară
Curtea de Apel Iași, Secția litigii de muncă și asigurări sociale, decizia nr. 240 din 13 aprilie 2017 309
2. Cerere de obligare a Episcopiei la plata către preotul paroh a părții din drepturile salariale provenite din venituri proprii ale parohiei. Lipsa calității procesuale pasive
Curtea de Apel Timișoara, Secția litigii de muncă, decizia nr. 431 din 6 aprilie 2016 320
3. Pretenții salariale formulate de un preot căruia i s-a aplicat sancțiunea pierderii dreptului de a săvârși o lucrare sacră, păstrând calitatea de preot, cu putință de a fi întrebuințat în administrația bisericească. Inadmisibilitate
Curtea de Apel București, Secția a VII-a pentru conflicte de muncă și asigurări sociale, decizia nr. 2467 din 22 iunie 2015 323

---

4. Reconstituirea vechimii în muncă în funcția de preot. Necompetența generală a instanțelor judecătorești <i>Curtea de Apel Ploiești, Secția I civilă, decizia nr. 2166 din 15 decembrie 2015</i>	328
5. Contestarea procedurii de concurs pentru angajarea personalului clerical. Necompetența generală a instanțelor judecătorești <i>Curtea de Apel Alba Iulia, Secția I civilă, decizia nr. 1164 din 12 noiembrie 2015</i>	332
6. Subvenție acordată în baza art. 80 din Legea nr. 76/2002 unui cult religios ca urmare a angajării unui licențiat în teologie în funcția de diacon. Menținerea raporturilor de muncă ca urmare a promovării sale în funcția de preot <i>Curtea de Apel Ploiești, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 381 din 16 ianuarie 2014</i>	336
7. Salarizarea personalului clerical. Răspunderea pentru neîncasarea propriului salariu anterior pensionării <i>Curtea de Apel Cluj, Secția I civilă, decizia nr. 4080/R din 20 octombrie 2013</i>	340
8. Refuzul conducerii unui cult religios de a lua act de demisia din funcția de preot. Respingerea plângerii formulate împotriva soluției de netrimite în judecată <i>Curtea de Apel Timișoara, Secția penală, încheierea nr. 291/PI/CP/CC din 20 august 2014</i>	347
9. Calitatea preotului și a episcopului de subiecți activi ai infrațiunii de abuz în serviciu, săvârșită prin înstrăinarea fără drept a bunurilor parohiei <i>Curtea de Apel Oradea, Secția penală, decizia nr. 275/A din 27 aprilie 2016</i>	351
10. Exercițarea fără drept a profesiei de preot, prin continuarea prestării serviciilor religioase după ce a fost caterisit <i>Curtea de Apel Bacău, Secția penală, decizia nr. 1296 din 18 decembrie 2015</i>	359

11. Decizie de returnare de pe teritoriul României, ca urmare a neobținerii de către cultul religios a unui aviz de angajare a personalului clerical

Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, sentința nr. 4000 din 12 decembrie 2016.....365

Secțiunea a 2-a

Răspunderea disciplinară a personalului clerical.....369

1. Excluderea competenței instanțelor judecătorești în probleme de disciplină internă la nivelul cultelor religioase

Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 4940 din 11 aprilie 2013 369

2. Consecințele disciplinare ale regimului proprietății Bisericii Ortodoxe Române asupra lăcașurilor de cult, în privința preotului care refuză să transfere proprietatea asupra unei biserici și a terenului aferent

Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 6851 din 23 octombrie 2013 380

3. Cerere de suspendare a executării deciziei de sancționare disciplinară a unui preot, pe calea ordonanței președințiale. Inadmisibilitate

Curtea de Apel Iași, Secția litigii de muncă și asigurări sociale, decizia nr. 198 din 2 martie 2015.....387

4. Pierderea calității de preot în urma unei proceduri disciplinare interne. Lipsa unui contract individual de muncă. Necompetența generală a instanțelor judecătorești în privința cererii de reintegrare în muncă

Curtea de Apel Cluj, Secția I civilă, decizia nr. 2021/A din 20 septembrie 2016 393

5. Natura juridică a deciziei de sancționare disciplinară a personalului clerical – preot. Inaplicabilitatea regimului actelor administrative și necompetența funcțională a instanțelor de contencios administrativ

Curtea de Apel Craiova, Secția I civilă, decizia nr. 2035 din 21 aprilie 2015 398

6. Contestarea deciziei de suspendare din funcția de personal clerical – preot, cu titlu de sancțiune disciplinară, precum și a hotărârii instanței bisericești de apel. Necompetența generală a instanțelor judecătorești <i>Curtea de Apel Oradea, Secția I civilă, decizia nr. 36/A din 26 ianuarie 2015</i>	403
7. Contestarea deciziei de suspendare din funcția de personal clerical – cântăreț bisericesc, până la încetarea unui proces început de salariat împotriva cultului religios. Inadmisibilitate <i>Curtea de Apel Galați, Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, decizia nr. 716 din 25 octombrie 2016</i>	410
8. Contestarea deciziei de suspendare a exercitării funcției de personal clerical – preot, până la soluționarea definitivă a procesului penal în care are calitate de inculpat. Necompetența generală a instanțelor judecătorești <i>Curtea de Apel Alba Iulia, Secția I civilă, decizia nr. 1429 din 25 octombrie 2016</i>	415
 <i>Secțiunea a 3-a</i>	
<i>Raporturile de muncă dintre cultele religioase și personalul neclerical</i>	420
1. Raporturile de muncă sau de voluntariat necesare în vederea prestării unei activități în domeniul construcției unui lăcaș de cult <i>Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 3992 din 7 septembrie 2016</i>	420
2. Concedierea personalului neclerical – contabil-șef. Competența instanțelor judecătorești de a constata nulitatea deciziei nemotivate de încetare a contractului individual de muncă <i>Curtea de Apel Timișoara, Secția litigii de muncă, decizia nr. 333 din 20 martie 2018</i>	426
3. Concedierea personalului neclerical – casier și referent financiar-contabil. Competența instanțelor judecătorești de a constata nulitatea deciziei nemotivate de încetare a contractului individual de muncă <i>Curtea de Apel Timișoara, Secția litigii de muncă, decizia nr. 308 din 14 martie 2018</i>	437

Capitolul IV**Măsurile afirmative în beneficiul cultelor .....446***Secțiunea 1**Finanțarea publică a cultelor 446*

1. Consecințele desemnării în mod diferit, de către fiecare dintre două grupări divergente existente în cadrul unui cult religios recunoscut, a componenței organelor de conducere
Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 561 din 14 februarie 2018.....446
2. Sprijin financiar acordat de autoritatea locală a cultelor religioase, fără preconstituirea unor înscrisuri justificative. Controlul din partea Curții de Conturi
Curtea de Apel Timișoara, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 6656 din 2 decembrie 2015.....450

*Secțiunea a 2-a**Facilități fiscale recunoscute în beneficiul cultelor 454*

1. Calificarea unei asociații constituite în baza O.G. nr. 26/2000 ca parte componentă a unui cult religios, cu consecința scutirii de impozit pe imobile
Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 3790 din 5 octombrie 2017 454
2. Scutire sau reducere de impozit pe clădiri recunoscută în beneficiul organizațiilor care desfășoară activități cu caracter social. Neacordarea lor unui cult religios care nu desfășoară el însuși aceste activități, ci o fundație care funcționează în imobilul acestuia în baza unui contract de comodat
Curtea de Apel Târgu Mureș, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 913/R din 1 noiembrie 2017 459
3. Impozitarea unor imobile aparținând unui cult religios, având destinația de școală, respectiv casă parohială, dar care nu au în fapt astfel de destinații
Curtea de Apel Alba Iulia, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 1447 din 6 martie 2018.....462

---

4. Impozitarea unui imobil folosit în fapt ca lăcaș de cult, dar pentru care nu a fost schimbată categoria de folosință anterioară de spațiu de producție <i>Curtea de Apel Alba Iulia, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 4701 din 27 noiembrie 2017 .....</i>	467
5. Impozitarea unui imobil folosit cu titlu de locuințe pentru măicuțe (surori) de o asociație de drept comun – parte a unui cult religios <i>Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 4361 din 30 octombrie 2017 .....</i>	472
6. Scutirea cultelor religioase de impozitul pe teren, chiar dacă acesta este afectat unui scop economic <i>Curtea de Apel Alba Iulia, Secția de contencios administrativ și fiscal, decizia nr. 611 din 15 aprilie 2016 .....</i>	479
Acte normative menționate în cuprinsul hotărârilor judecătorești rezumate	484